

J E L E N K Ö R.

47. szám

Pest, szombat junius 13kán

1835.

F o g l a l a t: Magyar- és Erdélyország (junius 5 's 6iki orsz. ülések; nemesítés; k. kam. tudósítás; pesti megyei közgyűlés, vásár; 4ik lóverseny 's gr. Károlyi Lajos urodalmabeli gazdasági erőművek; levelezés Torontalbul.) Ausztria. Anglia (London belvárosi bírója 's kültanácsa; parlamenti viták május 22 — 26ig; Child ur ünnepélyes fogadtatása.) Franciaország (a' spanyol ügybe avatkozás kérdése; a' Reformateur szerkesztője a' követház korláti előtt; pairszéki ülések május 25 — 29ig; Lamartine uj munkája.) Spanyolország (közbenjárulás szüksége; és a' két had ujjab állásai.) Törökország. Svéczia.

MAGYAR és ERDÉLYORSZÁG.

Pozsonyban jun. 5kén mind a' két tábla országos ülést tartván a' RR. által tanácskozási tárgylat fölhözött kerületi állapotások ezek valának: 1) az urbéri kir. válasz következtében költ főrendi első válaszúzenetre készített 2ik üzenet; 2) az előleges sérelmek, 3) Erdély, 4) az 5ik Ferdinand nevezet tárgyában szerkesztett szintén 2ik üzenetek; 5) az ügyvédi censura tilalmának megszüntetése iránti első üzenet, a' fölírás javaslatával; és 6) azon üzenet, mellyben a' tébo lyodottak ápolására fölláttatni czélzott intézet fölöli javaslat-kidolgozás végett országos választottság nevezeteni kívántaték. Elsőjét ezen tárgyaknak, a' RR. a' kerületi állapotások szerint hagyván jóvá, még ugyanaz napi ülésükből a' fő RR.hez azonnal általküldék. Ezek a' még egyesülést nem nyert pontokra, millyen Slavonia nevezete, a' boltjus, községi előljárók választatása 's a' t., állhatatosan megmaradtak ugyan előbbi nézeteiknél, ezzel azonban az urbéri tárgy fölterjesztését késtetni nem akarják. Más nap, jun. 6kán, a' RR. a' többi előszámlalt tárgyat is hasonlón a' kerületi állapotások szerint rendre 's egyhangulag elfogadták, az eszelősök intézete fölláttatást tárgyazót kivéve, mellyről az excerptim tanácskozás elkerülése tekintetéből, ez időre elállottak. A' fő RR. ez nap, mult napi végzéseik szerkesztését 's az urbéri fölírás stílusát megrostálván, észrevételeiket a' RR.hoz átküldötték, a' többi hozzájuk érkezett üzeneteket pedig közíratra bocsátották.

Ő cs. kir. fölsége az erdélyi udv. kancellariához május 13kánintézett legfensőbb határozata szerint a' 2ik székely határőri serezed őrnagyát Storch Fridriket, 35 évi hiv és jeles hadiszolgálati tekintetéből díjelengetés mellett, „Arbeni“ melléknévvel erdélyi *) nemességgel méltóztatott fölrubázni.

*) Tudatlanságnak vehetné valaki: hogy erdélyi nemesség- említéssel talán különböztetést akarunk tenni a' magyar és erdélyi nemesség közt; valamint azt is: midőn mások a' királyi adományt nyerteknél említjük, hogy nemességet is nyertek: holott az első esetben különbség nincs, másodikban pedig a' kir. adomány nemesítés nélkül nem is járhat; erre nézve szükségesnek látjuk meg- érinteni: hogy illyféle tudósításink azon hivatalos színt viselik, mellyben azok a' bécsi újság mlut hivatalos kulfő által közöltetnek.

Ő cs. kir. fölsége Begovchevich Ferencz gácsi sóárszedőt 41 évi hűséges szolgálatja tekintetéből egész fizetése meghagyatával nyugalmazni méltóztatott. A' nm. magy. kir. udv. Kamara kebelbeli jegyzökönyvi-tisztte Smolka Bencze fizetési conc. practicanst; Sztaniszlav István főfizetőhivatali fiz. practicanst pedig hradeki sómázsássá nevezé ki. — Metzner Károly hradeki kir. kam. anyagszeri számvivő (sáfár) 's Preinesberger Leander a' mármarosai kam. igazgatóság lajstromzói accessistája, — meghaláloztak (k. kam. tudósítás).

Pest vmegyének f. h. 10kén a' vásár-alkalommal szokás szerint kezdett, 's azóta folyvást tartó közgyűlésében, többi fontos tárgy közt, millyenek valának az országgyűlésiek, a' magyar játékszin ügye 's a' t., fölvastatott a' megyéhez érkezett hivatalos értesítés: hogy m. gróf Buttler János ur a' magyar Ludovicea katonai intézetben 20 ifjura tevén alapítványt (mintegy 200,000 fr.), e' növendékek közül kettőre a' minden valláskülönbség nélküli megválasztást t. Pest megyére bizza. Ugyan e' közgyűlésben a' marhahus fontjának ára 14 's illetőleg 13 's 12 krról 1 vto krral szállítattott alá. — Mi az épen lefolyt pesti vásárt illeti, ezt általán véve a' silányabbak sorába számíthatjuk. Külföldrőligen kevés nagykereskedő jelent meg, de annál több vidéki falusi népség, mi a' kiskereskedésre nézve, bármint panaszkodjanak, nem lehetett minden élesztő befolyás nélkül. Pestet régen nem tapasztaltuk olly élénknek, mint most, mit a' lóverseny is igen öregbite. Gyapju, mint hazai pénzelésünk egyik fő ága, legkerestebb czikkelye volt e' sokadalomnak 's a' mi egynyiretű hozatott, az jobbára mind elkelt. Ára, a' mult vásárihoz képest, már a' losonczy vásáron 5 penttel följebb ment, 's valamivel itt is növekedett; azonban a' két nyiretű és közönséges fajkon nem igen kapkodtak. Gabona - termékink ára, bizonyosan az idej jötermési remény miatt, folyvást apad, 's kellettenségek e' vásár folyamában már is eléggé szembeötlő volt. A' kecsgetető szénatermés máskor illy időben tetemesen le szokta volt szállítani a' szarvasmarha árát, most azonban, mivel a' télente uralkodott, 's mint legközelebb értjük, Hevesben 's a' Jászságban ujra kiűött 's igen pusztító marhadög még sem szünik tetemes hatását éreztetni, a' valódi söre vagy göboly ba-

rom jó áron kelt. Nem csak a' jó lovat, hanem a' csiribiri gebéket 's apró gabancsokat is sokkal jobban fizették mint tavaly. A' sovány sertés is türethetn pénzelt. A' bor ára (az utolsó terméshelié) melly folyvást növekedőben volt, nem csökkent ugyan, de legalább meghunyasodott a' kecsgetve mutatkozó idej új nedv bősége 's az üstökös évi bor (1811hez hasonlítandó hiedelmű) dicsősége miatt. Többit Értesítünk közli.

IV. PESTI LÓVERSENY JUNIUS 11. délel. 11 ÓRAKOR.

1. Húsz hazafi díj. 100 arany, 2000 öl ismételve. Minden magyarhoni mén és kanczára. Nádasdy Tam. gr. 5 e. p. k. Fair Duchess maga nevelése, terhe 120 font. Lovasa Stone. 5'5" — 5'8" 1. 1.
az az: ismételt futásban mind két izben első ért a' célhoz, 's így nyertes. —
Hunyady Józ. gr. 6 e. sg. m. Gildroy, maga nevel. 128 ft. — — — 2. 2.
 2. Károlyi-Széchenyi billikom 100 ar. értékű. 1600 öl ismételve. Minden mén és kanczára. Hunyady Józ. gr. 4 e. sg. m. Charivari, angol nevelés, 102 ft. maga járta körül a' pályakört, 's nyertes. — Jelenre volt még e' díjra Széchenyi Ist. gr. 3 e. p. k. Hirtelen, ang. nev. 85 ft. de visszahuzatott. — Charivari' lovasa Eduard Jackson.
Paraszt gazdák díja. Első lóé 75 tallér; másodiké 50 tall; harmadiké 25 tall. 2000 öl. 4 esztendő 90 font, 5 e. 96 ft. 6 e. 99 ft., idősb 100½ ft.; kancza 2 fonttal kevesbet. Indult 4 ló. Dékány Imre kecskeméti lakos 7 e. fk. k. Bársony 1. — 6'24". — Reichel Ferencz pesti lakos 7 e. p. m. Turcsi 2. — Hoffer János czeglédi lakos 4 e. fk. m. Bársony 3. — Reichel Ferencz 5 e. p. m. Kése melly Szalbek Jak. úr' külön ajánlatából egy aranyal jutalmaztatott.
 4. Esterházy díj. 50 ar. 1732 öl. Magyarhonban nemzett 's ellett nem-telivér kanczára. Festetics Leo gr. 4 e. félvér br. k. Lady of the Lake. Esterházy Mih. gr. nevel 102 ft. Lovasa J. Perry. 1. — 5'58". Kráý János b. 4 e. félv. p. k. Doubtless, Nádasdy Tam. gr. nevelése 102 ft. 2.
 5. Asszonyágok pályadíja 150 aranyos billikom az első lóé, 50 ar. a' másodiké. 1600 öl ismételve. Ausztriai birodalmi mén-és kanczára. Széchenyi István gr. 4 e. p. m. Lionel, Károlyi Gy. gr. nevelése, 110 ft. lovasa Gilbert. 3'52" — 4'. 1. 1.
Nádasdy Tam. gróf 5 e. p. k. Fair Duchess, maga nevel 116 ft. 2. 2.
Lamberg Rudolf gr. 6 e. sg. k. Sarah. Hunyady Józ. gr. nevel. 122 ft. 3. 3.
- A' paraszti kancza-csikók jutalmaztattak június 9kén, a' köztelken. A' megjelent 7 csikó közül kapott: Simon Imre Tolna vármegyéből kocsolai lakos 2 esztendő szürke csikaja 20 pengő forintot. Nagy Mihály Tolna vm. naki lakos' 2 e. szürke csikaja 20 p. f. Ugyanannak másik csikaja 20 p. f. — Markó György Tolna vm. kocsolai lakos 3 e. csikaja 20 p. f. — Balog János szinte kocsolai lakos 3 eszt. csikaja 30 p. f. — Hopka József Heves vm. várfeneki lakos' 2 e. pej csikaja 10 p. forintot.

Az Állatmutatásról, a' jun. 8ki Gazdasági Egyesületi Köz-ülésről 's egyebekről jövő le-velünkben.

Addig is, mig egyebekről értesítünk, az Állattenyésztő Társaság köztelkén e' közelebb napokban latomásra kiállított jelességek közül, czélirányos szerkezetjökre nézve igen szembetünének és szorgalom-pártoló minden takarékos gazdának első pillanatra és vizsgálatra önkényleg ajánlkozának azon gazdasági eszközök, mellyek m. Károlyi Lajos grófsurány-megyeri uradalmából Tót-Megyerről, Nyitra vgyéből mutatásra kitétettek: 1. Eke, Zugmayer féle, készített minta után Tótmegyeren; 's foganattal használtatik ez akárminő földfelszántásra. Különös becsé abban áll: hogy a' földet tökéletesen megfordítja 's könnyebben szánt, mint a' magyarországi közönséges ekék, agyagos földben is, csak némileg legyen mérsékelve, két lóval vagy ökörrel. Ausztriában és Morvában ezt kisebb gazdák is használják. Készítési ára talyigás-tul 22. pengő forint, e' nélkül 17. — 2. Erómérő Regniertől, készített Bécshen. Foganattal használtatik Tótmegyeren a' gazdasági eszközökhöz kívántató erő-mérésre. Altala tudnikk igen könnyen összehasonlithatni: két eke, vagy két szekér, vagy akárminő más gazdasági eszköz közül mellyik kíván több v. kevesebb erőt. Ára 38. p. ft. — 3. Borona, skótziai megjobbitott, készített rajz után Tótmegyeren. Foganattal használtatik akárminő földnek porhanyítására, kolompér és törökbuza-boronálásra. Ha a' két szárny együtt dolgozik, két ló v. ökör könnyen bírja; de szárnyaival külön külön is dolgozhatni egy egy lóval. Készítési ára 12 pengő fr. — 4. Gyomirtó (Extirpator) Jordan által jobbitva. Készített minta után. Foganattal használtatik főképen mag-betakarásra, vagy pedig a' jól felszántott föld porhanyítására és tisztítására második vagy harmadik szántás helyett 's a' kolompér és törökbuza-sorok közti gyom-kiirtásra. Két lóval vagy két ökörrel három annyit dolgozik mint egy eke. Készítési ára 12. p. ft. — 5. Kapáló- vagy töltő eke (Cultivator). Készített minta után Tótmegyeren. Foganattal használtatik főképen a' kolompér és törökbuza-ültetésnél magház-csinálásra, magkolompér-betakarásra, kolompér és törökbuza-töltésre, kolompér-ki-szedésre, 's végre felszántott föld forgatásra, 's vegyítésre második vagy harmadik szántás helyett. Két lóval vagy két ökörrel végez minden munkát, a' kapálást pedig egy lóval. Készítési ára 20. p. ft. — 6. Törökbuza-vető, francia találmány Barrautól. Készített rajz után Tótmegyeren. Foganattal használtatik a' törökbuza-át készen levő egyenes magházba való vetésére. Egy ember minden igavonó marha nélkül bevet ezzel naponként 9. hold földet. Készítési ára 16. p. ft. — 7. Rosta, Sina sziléziai gazdasági találmánya. Készített rajz után Tótmegyeren. Foganattal használtatik gabona-rostálásra. A' tisztítandó gabonát hat részre választja. Készítési ára 40. p. f. — 8. Szénagyűjtő lovas gereblye, éjszakamerikai találmány. Készített rajz után Tótmegyeren. Foganattal használtatik a' renden, vagy szétszórvá fekvő szénafelgyűjtésre. Két emberrel 's egy lóval végzi 15. ember munkáját. Készítési ára 14. p. f. — 9. Szénavontató. Készített minta után Tótmegyeren.

Foganattal használtatik a' fentebbi lovas gereblyével felgyújtott szénának azon helybe vontatására, hol a' boglyák rakatnak. Négy emberrel 's négy lóval, vagy még jobban négy ökörrel végzi 20. ember munkáját. Készítési ára 18. p. f. — 10. Alföldi vontató, a' fentisztelt gróf vásárhelyi uradalmi tisztségének tálmánya, egy embert és két igavonó marhát kíván; sík földön, 's mindenek előtt az alföldi pusztákon gabona, repce, luczerna, 's bükköny-vontatásra használható, megkímél azon időbül 's erőbül, melly az úgy nevezett vontatásra, vagy is inkább földön csusztatásra, (gazdai műveletlenségünk' legszembetűnőbb jelenségére) fordított, legalább három ötödreszt: megkíméli tovább a' tömördek magot, melly ama' csusztatás által elpazaroltatik. Készítési ára közel 24. for. p. pénzre rúg. — 11. Szecskavágó, készített Schumann után Tótmegyeren. Három emberrel vág egy óra alatt 5. mázsa vagy 60. pozsonyi mérő szecskát, mellynek hossza egy késsel vágva $1\frac{1}{2}$ " , két késsel 1 " , három késsel $\frac{1}{2}$ " . Szecskára vágja a' szénát és nyomtatott vagy cséplett szalmán kívül a' törökbúza-szart is. Készítési ára a' nagyobb-félének 200 f. p. p. a' kisebbnek 100. ft p. p. Ezen utolsó vág egy óra alatt három mázsa vagy 36. pozs. mérő szecskát. Említést érdemel, hogy ezen szecskavágó tökéletesen megegyezik azzal, mellyet Széchenyi István gróf Angliában választott 's hasonlóul mutatásra kitétetett, kivéven hogy ez utóbbi némileg még egyszerűbb amannál. 12. Rétygalyu, Dombasletől. Készített rajz után Tótmegyeren. Foganattal használtatik a' réteken levő vakandokturásoknak és hangyabolyoknak legyalulására 's elegyengetésire. Könnyen dolgozik két lóval vagy két ökörrel. Készítési ára 12. p. ft. A' fent tisztelt gróf távol azon gondolattól, hogy ezen eszközök a' legtokéletesbek, csak azért állittatá ki azokat mutatásra, mert gazdaságiban több év óta 's nagyban kétségtelen sikerrel használtatnak. Ezeket mohó vággyal némelly értelmesen gazdálkodó Uraságok részökre azonnal általengedtetni kérték 's ezt a' tulajdonos gróf annál könnyebben vala zives tenni, mivel gazdatiszttségének még ez ágra is terjedő gondos ügyessége által ezekhez bármennyi hasonló alkotásut saját emberei által képes készítettetni tótmegyeri jószágán.

Nagy-Beeskerek maj. 31. Torontal RRei a' legközelebbi közgyűlésben Széchenyi Istvánt, hazafi érdeminek elismérése jéleül, kebelökbeli táblabíróvá kiálták ki, 's ezt neki tudtára adatni határozzák. — A' pesti vakok intézetére Alagovich Sándor zágrábi püspök 40, Haulik György auraniai perjel 60, Lázár Zsigmond kapitány 40, Lapády József meghatalmazott 8, Solthurn, Charleville, Csatád és Sz. Hubert torontali községek, összesen 19 frttal, minden tételt ezüstben érte adakoztak. Meglepő volt ezek után Petráskó Mihály écskai urad. pénztárnok ama' tette, melly szerint ő, ámbár reá a' bőség malasztja nem mosoly is 's bár gondjainak nő és magzatok tárgyai, a' pesti vakok intézetére 200, a' pesti katonasérültek házára (rokkantak háza) 200, 's a' vácsi süketnémák fölsegéllésökre 200, összesen 600 vtó frtot áldozott. — Torontal vidékén

kellemes tavasz mosoly; széles pusztáink virágokkal lepvék 's gazdag rendek dülnek barmaink táplálékára a' kasza éle alatt. Most buja esőzések öntözik telkeinket 's bár mérsékelten hullnának alá! különben dus aratáshoz reményünk füstbe megy. A' mult nyár hőségét a' fák szenvedék kivált 's a' szőlőtők, mellyek helyelhellyel nem olly lombosak és rügyesek, mint máskor, az idej nedves tavasz daczára is. A' marhahus árát a' jelen körülményekhez képest a' megye 11król 10re szállitá le.

AUSZTRIA.

Bécsben majus 6ikán a' velencei és majlandi központi gyűlések (együttvéve a' lombard-velencei királyságit) küldöttsége is részesülvén azon szerencsében, hogy küldöik képében az uralkodó cs. kir. Fölségeknél hódoló udvarlását megtegye. Császár és király ö fölségénél a' majlandi gyülekezet nevében gróf Ottolini, a' velencei gyülekezetében pedig Caldagno Péter szólottak nemzeti nyelven 's ö fölsége is e' nyelven méltóztatott válaszolni. Később a' küldöttség ö fölségéhez a' császárnéhoz menven, itt ujra gr. Ottolini szólott szinte olasz nyelven, 's ö fölsége is hasonlóan válaszolt.

A' Hamburger Correspondent azt írja, hogy Bécsben, hihetőleg a' gőzhajózás kedveért, révet szándékoznak némelly vállalkozók a' kormány segedelmivel építeni, pedig Pozsonytól a' hajózás Bécsig kivált nagyobb hajókkal csak a' Duna dagadt állapotjában eszközölhető; célirányosabb lenne azonban Pesten építtetni azt, mint már pengetni kezdik itt is.

ANGLIA.

A' villongások a' londoni belváros tory bírája és kültanácsaközt igen nyugtalanító és fontos következésük. Majus 23án e' testület gyűlést tartván a' lordmayer (bíró) semmikép sem akaró azon kérdést, mellyet többen a' kültanács szabadékainak a' lordmayer által történt megsértetésök iránt sürgettek, tanácskozás alá venni. Ellenzése nagy zajt és lármát okozott, míg Wood aldermann (tanácsnok) oda egyezteté a' feleket, hogy a' lordmayer késznek nyilatkozott tanácskozás alá venni egy olly indítványt, melly az eladékság szabadékait és méltóságát nem sérti. További vitázat után végre abban állapodtak meg, hogy a' kültanács szabadékai (privilegiumi) sérelmét tárgyazó kérdés a' kültanács legközelebb gyűléseig halasztassék el. E' dolog kimenetere annyival is inkább feszülten néznek, minthogy a' lordmayer a' mostani kormány részéről támogatásra nem számolhat, mivel mindenkor a' conservativek érdekében, 's különösen a' mult ministerségében munkált, mit névszerint a' belváros parlamenti követválasztásakor mutatott ki legin-

kább. Az alsóház ülésében majus 22-én a' liverpooli rendőrséget és papságot tárgyzó törvényjavaslat 2dik felolvasatása volt vitatás alatt. A' javaslat célja, hogy a' liverpooli papság és rendőrség fizetése az évenkénti egyházkör-gyűlésekben összejövő lakosok ellenőrsége alul kivéttessék. Ewart ur három kérelmet nyújtott be a' javaslat ellen, mellynek valódi célja nem az, hogy jó rendőrség legyen Liverpoolban, hanem hogy az angol egyház papjainak a' testület pénzalapjából állandó fizetés biztosítottassék, 's ez a' nép ellenőrsége alul kivonassék. Tíz év óta már 120,000 font sterling van ezea alapokból a' papságra, egyházak építésire vagy javításira kiadva. Távol de végcélja pedig a' rendszabálynak nem egyéb, mint a' szándéklott hatósági javítások megelőzése 's előleges elrontatása. Előlt megjegyzé, hogy e' pénzalapokhoz disszenterék és katolikusok is adóznak. Peyme ur is a' javaslat ellen szól, mert úgymoad minden testületi vagyont az egész városi község szükségire kell, nem pedig egyetlen osztályéira, vagy vallásfelekezeteire fordítani. O'Connell is ellene nyilatkozott, 's ez úttal következő értelműleg fejezte ki magát: „En ellenmondok a' javaslatnak, mert az a' testületi alapokhoz adakozók közül számosra nézve igazságtalan. Dublin városa, mellynek képviselője vagyok, városi adónév alatt tetemes mennyiséget fizet a' liverpooli testületi pénztárba, 's e' városban 35,000 (egy tag felkiált 61,000) katolikus van; kik közül még egy sem választott a' kültanácsba. (halljuk!) Számos protestans disszenter is lakik ott, 's ezek előtt is el van zárva a' hatósági testület, és még is minket, kik az elnyomók és kizárók ellen szegülünk, illetnek babonáság szemrehányásával (tetszés.) A' javaslat csupa csalárdság, mellyel a' házat akarják körülfogni. A' javaslat 13ik oldaláig egy szó sincsen a' papságról 's a' 14iken egyszerre ötlük az elő; de mikép E' ezim alatt: „a' pörök korlátoztatása.“ (kaczaj) A' javaslat valóban nem egyéb, mint előleges gátlata azon testületi javításoknak, mellyeket tenni szándékozunk (hangos tetszés). Ha rendészeti javaslatra volt szükség, miért nem hoztak be rendész (polizeylich) javaslatot, 's miért rendszeti javaslat örve alatt tulajdonképen plébános-javaslatot? (halljuk! halljuk!) Plébános és tolvajfogók ugyanazon javaslatban — milly természetlen összekötés!“ (kaczaj) Goulburn a' javaslat alakját védelme alá veszi, 's azzal mentégeti, hogy az két águ, egyik a' rendőrség fizetését, másik a' papságot tárgyazza. A második felolvasás 185 szóval 171 ellen, tehát 14 szótöbbséggel elfogadtatott. — A' szavazóknak hírlapokban közlött névjegyzékéből az tetszik ki, hogy

e' kérdésben sok tiszta whig tag nem szavazott, 's az egész küzdés a' radicalok és conservatívek között forgott. A' conservatívek tehát csak 14 szótöbbséggel mulák fel itt a' radicalokat. — Az alsóházban majus 25-én sok kérelem nyújtott be számos városból Norfolk megyében, panaszolva Child ur má említett fogságbünhődését. Child ur tetemes vagyonu férfi és nagy gyár-tulajdonos, melly 40 embert táplál. Ő már koros, 30 év óta Burgayben lakik, és számos családja van. Mint disszenter megtagadá lélekisméreti okokból az egyházi adót, mert nem gondolá magát kötelezettnek vallásától eltérő egyházat támogatni. A' quäkerek ezt már rég óta cselekszik, de semmi ellenállással nem élnek, midőn vagyonukból a' hatóság annyit, mennyi az egyházi adó, bíróláig lefoglal. Már 1833ban megtagadá egyik rokona Childnak néhány disszenterrel az egyházi adó megfizetését. A' szokott bírói végrehajtás megindított, de nagy izgást okozott a' népben, 's hasonlót az ugyanakkor történt jelenésekhez Londonban. Child ur azt nyilvánítá, hogy ezental semmi egyházi adót többé fizetni nem fog, de azért a' törvény folyásának gátot nem vetend, 's vegyenek vagyonából annyit, mennyit követelhetnek. A' hatóság, mint állítja, attól tartott, hogy a' bírói lefoglalás olly tekintetes férfi vagyonában, ismét zajgást okozand, ezért az egész ügyet papitörvényszékre utalta, mellyben főesperes volt az elnök. Ezen papi bíróság Child urat lakjától 40 angol mérföldnyire fogházba küldötte, míg adóját megfizetendi. E' bánásmód most nem csak vallási bossznak magyaráztatik már, hanem egyszersmind törvénytelennek, mert van rendelés, melly parancsolja hogy az angol egyházi papok és disszenterék közt támadható villongások elhárítására papi törvényszék semmi egyházi adóvadásban ne bírószkodjék, ha az 16 ft sterlinget föl nem mul; — hanem az ügyet két tanácsbeli végezze el bírói foglalás által; Child ur megtagadott egyházi adója csak 17 schilling 's 6 pence. A' kérelmek közt egy Burgayből magából, a' 900 házbirtokostszámláló városból 870 házbirtokos aláírásával jött a' ház elibe.

A' Globe igen szemére hányja Sir Robert Peelnek 's méltán, hogy az utolsó szavazáskor a' maláta-adó-eltörles iránti szavazáskor minden szavazás nélkül eltávozott. Midőn Chandos lord Peel ministersége alatt tette ugyanezen indítványt, a' whigek a' ministereket nyilvánosan támogatták, különben kisebb számban maradtak volna. Köszönetül e' részrehajlatlanságért most Sir Robert Peel ugyanazon indítványnál még a' szavazás előtt elosont, úgy hogy legközelebb hívei, kik, ha ő megmaradt volna, már csak ille-

delem v
vazandó
nyilatkoz
Knatchb
más, kil
midőn P
ellen sz
Nemtele
kit a' bu
nem fiz
badságb
a' nép l
lőháton
mos cs
ágakkal
igy ün
ben töb
han a'
zárva.

Mi
szó, Co
„Azon
tünk, r
sereg l
fecsegr
vényei
seregn
a' hadi
paranc
tart, m
's tisz
kessen
ezredé
tábori
hogy n
(Kacz
ily pa
kiadás
malja
pénz
ügyek
Curre
reket
szegé
tákn
Azon
hogy
kedé
tozot

nagy
Mile
radé
ling
A' v
de c

delem végett is az indítvány mellett valának szavazandók, 's meg nem feledkeztek volna, mi nyilatkozásokat adtak néhány hét előtt. Sir E. Knatchbull, Sir R. Greisley, G. Walter és sok más, kik előbb mindig az eltörlés mellett voltak, midőn Peel lett minister, egyszerre az eltörlés ellen szavaztak, most pedig az eltörlés mellett. Nemtelen kicsinységek. — Child ur, dissenter, kit a' bungayi papi törvényszék az egyházi adó nem fizetése miatt fogságra küldött, ismét szabadságba helyeztetett. Hét angol mérföldre ment a' nép Bungayból elibe, egész seregestül, kocsin, lóháton, gyalog; Bungaytól egy mérföldre számos csoport várta őt lobogókkal, zászlókkal, zöld ágakkal, virág-füzérekkel, hangászkarokkal, 's így ünnepélyesen kísérte lakjába vissza. Útközben több diadalmi kapu vala felállítva, a' városban a' házak felékesítve, 's valamennyi bolt bezárva. Így mutatta meg a' nép elégségét. —

Midőn az alsóházban a' hadi költségekről vala szó, Cobbett ur többek közt következőleg szólott: „Azon mennyiség, mellyet főtiszteinknek fizetünk, majd annyira megyen, mint az egész egyéb sereg költségei. A' sereg főparancsnokáról úgy fecsegnek, mintha egyike volna ez az ország intévényeinek. Még emlékezem azon időre, midőn a' seregnak semmi parancsnoka nem volt, hanem a' hadi titoknak vivé az egész ügyet. Most e' főparancsnok versenytársa a' királynak 's udvartart, mint maga ő fölsége. Mennyi tábornagyunk 's tisztünk van most? Am hallja a' világ 's reszkessen! (Kaczaj.) Van 416 tábornagyunk, 276 ezredesünk, 728 alezredesünk, és 770 egyéb tábori tisztünk. Mind össze 11,284 tisztünk, úgy hogy minden $7\frac{1}{4}$ emberre v. legényre egy tiszt esik (Kaczaj) Minden gyalázat gyalázatja, hogy a' ház ily pazarlásról meg csak tanácskozhatik is. Ha e' kiadásokat nem reformáljuk, majd megreformálja a' nép a' reformáltparlamentet! — A' londoni pénzcsernok hallatlan ingásban van a' spanyol ügyek bizonytalansága miatt. A' London-Price-Current mondja, hogy százanként ismér embereket, kik tehetősek, gazdagok voltak, 's most szegénységbe buktak, másokat ismét, kik jól bírták magukat, 's mostan végső inségre jutottak. Azonban e' hét, úgy mond jó tanuság lesz arra, hogy őrizkedjenek az emberek máskor olly kereskedéstől, melly már szerencse-játékká változott.

Az alsóház ülésében maj. 26án a' nyugoti nagy vasút iránti vitatással foglalkozott a' ház. Miles ur azt kívánta, hogy a' javaslatához olly záradék toldassék, melly vasárnapon 20 font sterling birság alatt tiltsa meg e' vasúton az utazást. A' vita élénk volt, támogatták ugyan néhányan, de csak igen kevesen, 's végre 212 szóval 34

ellen félrevetett. — A' felsőházban majus 27én Brougham lord 88 dissenter-község által aláírt kérelmet terjesztett elő a' dissenterek által fizetni kellő egyháziadó ellen. Az alsóházban pedig majus 27én Shaw ur több rendű, kérelmet nyújtott be azon elv ellen, hogy az irlandi egyház-tulajdon más, mint egyházi célokra fordíttassék. —

A' Globe jelenti majus 29kén, hogy a' külministerséghez tudósítások érkeztek a' madriti angol követségtől, mellyek Angliához és Franciaországhoz intézett segedelmi kérelmét foglalják magukban a' spanyol kormánynak, 's megczáfolja azon hirt, mellynél fogva Francia országot rebesgeték egyedül készülni azonnal az avatkozásbeli katonai munkáláshoz. Minden lépést együtt fognak a' szövetségesek tenni. Lissaboni levél szerint a' spanyol-portugál végszékelen 15,000nyi jól felkészült vigyázó sereg áll, Lissabonban pedig 10,000et szerkesztenek ujra. A' Times azt javasolja, inkább a' portugáliak menjenek segedelmökre a' spanyoloknak, mintsem a' francziák.

FRANCZIA ORSZÁG.

Parisból érkezett tudósításnál fogja Klaproth a' hires német orientalista szívizvirkórságban nyavalyog. — A' legujabb Moniteur, és a' Journal de Paris majus 30ról mélyen hallgatnak a' beavatkozási kérdésről. A' párisi lapok többnyire megmaradnak azon már előbbi napon is kihirtelt nyilatkozásuknál, hogy a' majus 29ki j. d. Débatsban közölt dicsérete a' beavatkozásnak a' kabinet doctrinair részének munkája, 's névszerint Thiers és Guizot uraké. A' Journal du Commerce meg azt mondja, hogy a' börzén e' két ministerről azt hirtelték, mikép ők a' beavatkozás ellen nyilatkoztak. Az oppositio valamennyi lapjai a' beavatkozás ellen vannak, mert a' francia beavatkozás háborgatná 's gátolná Spanyolország szabadalmú kifejlését, minek meg kell történnie, ha t. i. a' spanyol kormány idegen segély nélkül egyedül spanyol erő által szándékozik legyőzni don Carlost. A' szabadalmúek a' kormányt tetemes engedvények nélkül don Carlos ellen süketesen védeni nem fogják, de a' kormány sem igen meri e' támogatást kérni tőlök. — A' pairkamara előtt maj. 29én megjelentek a' Tribuneben és Reformateurben közölt 's az aprilisi vádlottakhoz intézett irománynak gyanított v. vélt aláíróji, száma 111en. Michel ur, az ügyvéd azon kifogást tevő, hogy a' pairkamara nem illető bíró a' pairszék sérelmeiben, hanem a' kérdés az eskütszék elé tartozik. A' pairkamara az illetőséget elhatározta, 's a' 33ik vádlott kihallgatásáig ment, kik mindnyájan azt nyilatkoztatták, hogy a' kérdéses irast nem irták alá. —

A' követház ülése maj. 25én melly napra a' Reformateur szerkesztője megidézve vala, nem a' sükerre, de a' szavazás menetére nézve volt érdekes. Az ujságírók székein változásokat lehetne venni észre; csak a' Quotidienne, Courier Français, Renovateur, és National gyorsírói szemléltethők. A' kisebb hirlapokéi, mint a' Corsaire, Charivari, Figaro 's a' t. mind ki valának rekesztve. A' terembe léptökkor Thiers, Bugeaud, Jaubert 's többen gúnyos pillantást vetnek a' hirlapírók karzatára. A' legszélsőbb bal oldalon korlát van a' Reformateur szerkesztője számára készítve. Az elnök felolvasá a' kamara végzetét, mellynél fogvást a' Reformateur szerkesztője a' ház korlátai elé idéztetik, 's jelenti annak szükségét, hogy a' nevek felolvastassanak, megtudás végett: kik vannak távol, vagy nem akarnak szavazni. Arago ur oda nyilatkozik, hogy ő nem fog szavazni, mert hiedelme szerint a' sajtóvétségek az eskütszék elé tartoznak. Auguis hasonlag, ugyanazon oknál fogva, — 's ezekkel többen. Glais-Bizoin ugyan szavazásra kész, de a' vitázatban részt nem veend. Joga van, ugymond, ülnie itt, neki mint országos képviselőnek, de semmi sem kötelezheti őt szavazásra. Lafayette Gy., Laffitte, Larabit, l'Herbette, Matthieu uu. sem akarnak szavazni. Odilon-Barrot pedig, noha jelen van, még a' felszólításra sem felel. Audry de Puyraveau jelenti: „Engem a' végre választottak, hogy törvényeket hozzak, nem pedig hogy bíráljak. Én nem fogok szavazni.“ Elnök: „A' ki törvényeket hoz, annak azok végrehajtásáról is gondoskodnia kell“ (Dupin ur felejté, hogy más bíraskodni, más a' törvény-végrehajtásról gondoskodni.) A' névfelszólítás 459 jelenlevő tagot mutat ki, de 43 nem akar szavazni, 58 pedig távol van. Az elnök bevezeteti a' vádlottat, Jaffrenou urat, kit két védelmező Raspail és Dubourg kísér. Raspail szót nyervén, leginkább azzal védelmezi J. out, hogy az 1830ki mozgás revolutio-szerű levén, midőn a' haladás utján tovább akar menni a' sajtó, mindent megtagadnak tőle, mig az ellenpárt sajtójának az ellenkező tant (doctrinát) hirdetni megengedtetik. A' vád olly törvényre hivatkozik, melly a' juliusi elvekkal ellenzékben áll. Említi egyuttal azt is, hogy a' kérdésbeli eset előadásában az ujságíróknak van igazságuk. Odilon-Barrot nyilvánítja, hogy előbb meg kellene vizsgálni: valljon nem igaz e, hogy egyik vagy másik követ elfeledkezett magáról? neki mint bírónak a' dologban világosabban kell látnia, mielőtt ítélhessen. Javaslata oda megyen: utasíttassék az egész ügy előbb biztossághoz, melly a' körülményeket jól nyomozza ki 's tudósítást adjon. De a' későbbi vitatás folytában, midőn már szavazásra akarák vinni a' dolgot, ünnepeyesen ellenmonda Odilon-

Barrot, hogy most néhány nap óta olly hamarkodva intéz a' kamara mindent, 's ha e' hamarkodásban megátalkodik, ő nem szavazand. Iszonyu zaj támad duc de Fitz James gyámitott nyilatkozására is, mellyben azért jelentkezik nem szavazhatásra, mert nincs a' dolog eléggé fölvilágítva. E' zajra szavazás következett, melly által a' Reformateur szerkesztője 264 szóval 39 ellen vétkesnek ítéltetett 's más nap a' büntetésről történvén a' szavazás, egy hónapi fogságra (mint legkisebbre) és 10,000 frank bírságra (mint legnagyobbra) ítéltetett.

A' Reformateur erre majus 28kán aláírást mutatott fel a' rá rótt 10,000 frank bírság összetételére 's az első napon az aláírás már 1252 franknyi volt. A' National is jelenti, hogy következő napon ő is jegyzéket nyitand meg a' Reformateur számára. Ebből világos, hogy a' nép tömege vállalja itt el a' bírságot, 's azt a' szerkesztő nem maga viseli, a' fogságot kivéven.— A' Moniteur és Journal de Paris még folyvást hallgatnak a' beavatkozási kérdéstről. De a' j. des Débats maj. 31én hosszú cikket közöl a' beavatkozásról, pártolva ezt 's állítva, hogy azt kettős szempontból nézhetni: t. i. először pusztán viszonyában Francia és Spanyolországhoz, mint külön kérdést e' két hatalomra nézve; azután mint közpolitikai kérdést viszonyában a' Francia és Spanyolországgal szövetséges hatalmakhoz. Ez utóbbi tekintetből fogá azt fel a' fr. kormány 's mind az angol mind a' portugáli udvarnál jelentést tön a' madriti udvar kívánságáról. Az angol kabinet válasza megérkezendéig a' kérdés függőben marad. Azonban a' Temps szerint, a' beavatkozási kérdés még sem maradt annyira függőben, mint elhitetni akarják, mert ez hiteles külfölből állítani meri, Thiers urnak 29én állhatatos odanyilatkoztát, hogy nem marad meg a' ministerségben, ha a' beavatkozás Anglia megegyezési esetében, azonnal nem létesítetik. 'S így Thiers egész politikai létét e' kérdéshez kötötte. Guizot pedig ugy fejezé ki véleményét, hogy a' ministerségben Thiers nélkül meg nem állhat, 's ha Thiers illy alkalommal kilépne, a' kamarában ön magára hagyott doctrinairi rendszer ellen bokros ellenzés elemeit találná. Osztoznak e' véleményben a' ministerek mindnyájan, Maison marsalt, Persil urat, 's talán Humana urat is kivéve. Valamennyi minister ohajtja a' beavatkozást, csak hogy Thierst a' kormánynál megtarthassák. Más oldalról meg azt mondják, hogy a' király még mindig a' beavatkozás ellen van. Ha tehát Angliából igenző válasz érkezend, a' fr. kabinet krisisbe jő; mert ha a' király megmarad véleményénél 's nem akarand beavatkozni, ministeriumát, mellynek többsége a' beavatkozás mellett van,

el kell osztatnia. Ezt valóban tennie is kell, hogy megtegyék: kívánja e a' kamara is a' beavatkozást. — A' pairszék ülésében majus 27én a' név felolvasáskor Clermont-Tonnere marq. és Jacob admiral nem feleltek, hanem magukat távollévőknek adák ki. Előbbi napon meg duc de Plaisance és Molitor marsal maradtak el. Apródonként majd egymásután hullongnak el.

A' Temps bizonyosnak mondja, hogy Dupin ur majus 30án a' tanácskozási teremben élenken a' fegyveres avatkozás ellen nyilatkozott, más beszélgető csoportban pedig Thiers nagy hévvel lobbalt a' beavatkozás mellett szavalt.

A' pairszék ülésében maj. 29én, az aprilisi vádlottak védeinek ügye vitatásában, miután a' nemilletőségi kifogás félrevetett, 's azon további kifogást, hogy mintegy 20 megidézett részint nem jelent, részint nem törvényesen idéztetett jelenlétök pedig elítélési esetben a' bűnhődés egymásértisége (solidarité) miatt mulhatlanul szükséges, figyelemre sem méltaták, az elnök mind egyik vádlotthoz azon kérdést intézte: aláírta e vagy sem az aprilisi vádlottakhoz bocsátott irást? Bichat a' Tribune szerkesztője jelenté hogy ő fogságban ül, 's a' levelet először az ujságban olvasta: de a' felelősséget e' miattmagára vállalja. Raspail megvallá a' Reformateur szerkesztőség nevében, hogy midőn a' szerkesztés a' levelet kezéhez kapta, aláírás nélkül volt az, 's csak a' nyomtatáskor adták alá a' védelmezők neveit, mellyek ott sterotypben megvannak. Carrel minden választ megtagadott, míg a' corpus delicti, t. i. az eredeti kézirat az aláírásokkal elő nem mutatattatik. Ekkor igazolhatná azután a' kamara az aláírásokat, de most egészen törvénytelenül bának e' dologgal, midőn néhány nyomott lap hitelére 91 férfit megidéz, kikről nem is tudni: van e legkisebb tudomásuk a' vádbeli vétségről. A' kamara vezé: hogy a' corpus delicti nem szükséges. (Ö. B.) Carrel ur ellenmonda e' törvénytelen bánásmódnak, melly 1792ben a' pórtörvénytörvényszék által gyakorlotthoz hasonlít, hol a' foglyoktól csak azt kérdezték: „Aristokrata vagy e vagy sem? Egy úttal nyilvánítá, hogy az irást nem írta alá. Thouret ur jelenti, hogy az irást ugyan alá nem írta, de tartalmát helyesli. Az elnök kérdé: elvállalja ezen nyilatkozás következtetésit? Thouret ur: el igen is, mivel Michel ur csudálatra méltó védelmének félrevetése óta világos, hogy a' kamara minden áron elítélésre törekszik. Michel azt kívánja: legyen szabad neki azon levelét felolvasnia, mellyet már néhány nap előtt bocsátott volt az elnökhöz. Ez megtörténik. Az irás nyilvánítja, hogy ő (Michel) szerzé a' bépanaszlott irást, és Trelat ur hirdette ki. Ők egyedül ketten aláírók, A' többi nevet csak úgy irták oda. Szüksé-

ségesnek tartván fogságban ülő barátikhoz néhány vigasztaló 's felbuzdító szót intézni Trelat és Michel, magukra vállalák társaik neveinek az irás alá tételét, meggyőződven, hogy azt roszalni nem fogják. Most azonban, szemközt állván az üldözéssel, a' felelősséget egyedül magukra vállalják. Ezután még több vádlottat is kihallgattak, 's valamennyi azt nyilatkoztatá, hogy nem írta alá a' levelet, de tartalmával egy értelmű.

Lamartine a' hires franczia költő nem rég egy munkát adott ki keleti utazásiról e' czim alatt: „Souvenirs d'un voyage en Asie“. E' munka nem felelt meg a' köz várakozásnak 's a' szokott egyetemi tetszésben nem is részesült, mellyel különben az olvasó közönség Lamartine ur munkáit eddig fogadá. A' kiadó, mint mondják, 80,000 frank díjt fizetett a' kéziratért, a' sajtó költségeit, 's a' hirlapokban közlött jelentéseket beszámítván pedig az egész vállalat 100,000 frankba került. Vesztesége tehát tetemes; de Lamartine ur igen becsületes férfi 's fölötte gyöngéd érzésű. Már néhány év előtt feloldotta egyik kiadóját hasonló esetben némi munkája iránt kötött szerződés alul, mihelyt megtudá, hogy a' munka nem igen kel. Lamartine tetemes vagyonnal bír 's azt legnemesebben használja. St. Point nevű kastélya Macon mellett nyaranta nagyszámu tudósok egyesületi pontja, kik ott igen jól fogadtatnak. Télben 's különösen, ha Lamartine mint követ Párisban mulat, nem mulik hét, mellyben ifju írók segedelmért nem folyamodnának hozzá, 's nem tudni példát, hogy illy folyamodásokat valaha elutalt volna magától; sőt inkább mindenkor bőkezűleg 's gazdagon ad az érdemesnek 's igen gyöngéd módon.

SPANYOLORSZÁG.

A' Messenger Madritból majus 21kérül rendkívüli alkalommal vett tudósításbul közli: hogy la Rosa ur a' kormány elnöke, mint rendkívüli küldött maga menend Londonba a' közbenjárulás iránt az angol kormánnyal értekezni. Távollétében a' kormányelnöki hivatal helyette Toreno vendi. — Valdes a' fővezérségről lemondott, 's helyette az éjszaki tábor főtisztkarának feje Evaristo San Miguelre, ki a' cortesesi országlás utolsó évszakában 1823ban külügyek ministere volt, bizatott legalább ideiglen a' fővezéri hivatal-viselés. Gen. Valdes lemondásának benyújtása előtt, tudósítá a' kormányt, hogy minden mód, melly által a' fölkelteket még legyőzni lehetne, csupán e' három: vagy 1) katonasággal rakni meg a' fölzendült tartományokat, mire legalább is 40 ezer ember kellene; vagy 2) az egész tartományt földulni, minek veszélyes következtetés lehetnek; vagy végre 3) külső segedelemhöz folyamodni. A' kormány ez értesítés következtetésében az éjszaki tábor valamennyi fő tisztét haditanácsra hi-

vata össze, 's ezen tanács, két ezredest kivevén, egyes akarattal a' külső közbenjárulás mellett nyilatkozott. A' procuradorok majus 21ikén ugyan e' közbenjárulási kérdés eldöntésére, titkos ülést tartottanak. E' napon Valdes 10 ezer gyalog, és 600 lovas főnyi sereggel a' logronoi uton Sansol és Torres mellett táborozott, mintegy 6 orányira Estellától, hol az ellenség nagyobb része tanyázott. Esparterro, kinek hadosztálya 4ezer gyalog és 400 lovasból áll, parancsot kapott a' tábor derekához csatlakozni. — Most tehát a' kir. seregek az Ebro mentén tíz óra járásnyira, vagy is Lerintől kezdve Logronoig, 32,000 gyalog és 2400 lovas főre mennek, 12 álgyuval. — A' carlista igazgatóság majus 19ikén Viezufaluban tartózkodott Estellához 2 óra távolságra, 's itt voltak nyomtató sajtóji is.

Mondják, gr. Espana és gen. Moreno megérkeztek Estellába, 's az utóbbit d. Carlos azonnal hadministerré nevezte volna. — Segastibelza, ki 2 carlosi zászlóalj vezérel, a' határszéleknél mutatkozik, hihetőleg ótalmul némi tiltott áruk beszerzésére; a' francia vámhatóságok ez ok miatt a' határszéli őrséget megkettőztették, 's többi rendszabás közt april. 22kén Bayonneban a' st. Etienne-vendégházba egy rendőr-biztost küldének, bizonyos Lagracinière urhoz, ki carlistai ügyviselőnek tartatik, hogy annak írományit, 's különösen a' bordeauxi egyesülettel folytatni szokott levelezését lefoglalja. A' fogadós állítá, hogy Lagracinière ur nincs odahaza, szobája kulcsát pedig sehol sem találhatni. A' rendőrség tehát lepecsétlő a' szoba ajtaját, 's melléje valamint az ablakokhoz is öröket állított. Reggel a' fogadós megjelenik a' rendőrségnél, 's jelenti, hogy a' kulcs már megkerült. Közelebb vizsgálatnál kisélt, hogy Lagracinière ur nem is vala kün szobájából, 's következőleg egész éjen által az írományokat szépen elégethette. A' kir. ügyvéd azóta folyvásti nyomozást tart Lagracinière ur iránt, ki köztudomás szerint a' Gazette de Francenak is levelezője.

TÖRÖKORSZÁG.

A' Morning Herald következő levelet közöl Konstantinápolyból april 22ről: „Alexandriában folyvást dühöng a' dögmirigy, 's a' nép a' legnagyobb rémülésben van. Mind e' borzasztó jelenés közt örvendetes látni, mikép egy Laidlaw nevű fiatal angol sebész megküzd ez ellenséggel, 's fosztja rettentőségétől. Ő úgy bánik a' dögmiriggyel, mint bármely más roszfajú lázzal, 's majd azt mondaná az ember, hogy mindenkit meggyógyít, a' kihez nyúl. Egy hajós kapitány és 4 hajóslegény van most gyógyítása alatt. Valóban vigasztaló látni, hogy e' szörnyet is megfékezhetni. A' jelesb itteni orvosok egészen meg-

egyeztek abban, hogy e' rettentő betegséget is úgy orvosolhatni, mint minden más typhust (hagymázt) de maguk nem akarják megpróbálni, mert ha megtudnák, hogy csak puska- és lövésnyire is közelítettek dögmirigyos beteghez, azonnal valamennyi gyakorlásukat 's betegeiket elvesztenék 's negyven napig senki velök ugyanazon levegőt színi nem akarná. Midőn tehát valamely dögmirigyessel bántak, azt szorgalmasan ügyekeznek eltítkolni, hogy meg ne tudassék; pedig gyakran számos dögmirigyest gyógyítanak más név alatt.“ — A' remény éltető, 's minden emberbarát mélyen örül e' biztató tudósításnak, ha megvalósul. — Majus 18án eresztették Konstantinápolyban tengerre a' hajógyár amerikai hajó építésének főügyelése alatt alkotott 's a' világon eddig legnagyobb 72 álgyús fregátot a' szultán 's az országnagyok jelenlétében. A' diplomatai kar egyik része is jelen volt. A' munka szerencsésen véghezment, 's miután e' jeles alkotásu hadihajó, melly Nuszretie (Győztes) nevet kapott, a' tengerre szállott, előhivatá a' szultán az építést, 's gyémántokkal és gyöngyökkel boglázozott Nischant (becsjelet) ajándékozott neki, mellyen egy fregát van ábrázolva. A' szultán ugyan e' napon haremét (kékjölgyeit) Vogorides ur Samos herczegének a' tenger tulsó partján fekvő lakába küldötte, honnan kényelmesebben láthatták, mikép bocsátaték a' fregát tengerre. Ő magossága az ünneplés előtt néhány nappal megtisztelte volt Vogorides hget látogatásával 's midőn az ünneplésnek vége lett, 's megérté azon tisztelkedéseket, mellyek a' szultánnek iránt és miatt ez alkalommal a' herczeg parancsából tétettek, halája kimutatásaul gyémánttal kirakott szelenczét küldött neki. — A' legujabb aegyptusi hírek borzasztók. Cairóban mellynek 200,000 lakosa van, a' dögmirigyben naponként elhullók száma 2500ra megyen, melly szám felmúl mindent, mit eddig Törökországból a' dögmirigy pusztításiról hallottunk. Mehemed Ali Cairoba tért vissza, és ott Schubrahi kastélyába zárkozott. —

SVÉCZIA.

A' svédországygyűlés, mintán 16 hónapig tartott (az alkotmány csak négy hónapra szabja ennek idejét), bérekesztetett. A' király betegeskedése miatt személyesen ott meg nem jelenhetvén, Wetterstedt gr. volt a' király képviselője, ki többek közt a' rekesztő beszédben említést tön a' svéd hiányos képviselésről, mellynek javítása ígértetik. Minden, mit az alkotmány megenged, 's a' szükség megkíván, létesíttetni fog, 's csak törvényes úton történik az. A' rekesztő tételen a' koronaörökös is jelen volt palástban 's koronásan.